

הסברים לפרק חשיבה מילולית 1

התשובות הנכונות:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2	3	3	4	3	3	2	3	3	3	2	2	1	3	3

30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16
3	2	4	1	4	2	2	4	2	1	2	3	1	2	4

מילים וביטויים

1. התשובה הנכונה היא: (3).
פירוש המילה 'אספלנית' הוא: תחבושת.
2. התשובה הנכונה היא: (3).
פירוש הביטוי 'ישבה על המדוכה' הוא: דנה והתלבטה בבעיה.
3. התשובה הנכונה היא: (1).
פירוש הביטוי 'במשורה' הוא: במידה מועטה.
4. התשובה הנכונה היא: (2).
פירוש המילה 'נוסכת' הוא: גורמת להרגיש.

אנלוגיות

5. התשובה הנכונה היא: (2).
דבר "שפל" הוא דבר נמוך, נחות. "לרומם" פירושו להעלות, להגביה.
היחס בין המילים: "לרומם משהו פירושו לגרום לו שיהיה ההיפך משפלי".
תשובה (1): האם להצדיק משהו פירושו לגרום לו שיהיה ההיפך מנכון? לא.
(להצדיק משהו זה להגיד עליו שהוא נכון)
תשובה (2): האם לעדן משהו פירושו לגרום לו שיהיה ההיפך מגס? כן.
(לעדן משהו זה להפוך אותו לעדין)
תשובה (3): האם לטפס על משהו פירושו לגרום לו שיהיה ההיפך מגבוה? לא.
(מה שמטפסים עליו אינו הופך ללא גבוה)
תשובה (4): האם להפתיע מישהו פירושו לגרום לו שיהיה ההיפך ממוכן? לא.

6. התשובה הנכונה היא : (3).

היחס בין המילים : "אדם מוחמא הוא אדם שקיבל מחמאה".

תשובה (1) : האם אדם מאוהב הוא אדם שקיבל אהבה? לא.
(הוא דווקא נותן אהבה)

תשובה (2) : האם דבר זנוח הוא דבר שקיבל דאגה? לא.
(דבר זנוח הוא דווקא מה שלא דואגים לו)

תשובה (3) : האם אדם חבוט הוא אדם שקיבל מפה? כן.
(חבוט הוא מי שחבטו בו, כלומר הכו אותו)

תשובה (4) : האם אדם מרושל הוא אדם שקיבל רישול? לא.
(מרושל הוא אדם שנוהג בעצמו ברישול)

7. התשובה הנכונה היא : (3).

לשם הנוחות נטה את הפועל "הפליג" לשם הפועל "להפליג".
היחס בין המילים : "להגזים פירושו להפליג".

(בבדיקת התשובות נשמור על השינוי במבנה הדקדוקי של המילה השמאלית).

תשובה (1) : האם להשבית פירושו להפעיל? לא.
(ההיפך הוא הנכון – להשבית פירושו לגרום לדבר שלא יפעל)

תשובה (2) : האם להבטיח פירושו להפר? לא.
(להפר פירושו לא לקיים את מה שהובטח)

תשובה (3) : האם לצדד פירושו לתמוד? כן.

תשובה (4) : האם להקניט פירושו להבליג? לא.
(להבליג פירושו לא להגיב על ההקנטה)

8. התשובה הנכונה היא : (3).

פירוש המילה "ישועה" הוא : עזרה בצרה.

היחס בין המילים : "אדם שקורא "הצילו!" מבקש מאחרים ישועה".

תשובה (1) : האם אדם שקורא "גורו!" מבקש מאחרים סכנה? לא.
(מי שקורא "גורו!" מתריע על קיומה של סכנה)

תשובה (2) : האם אדם שקורא "קחו!" מבקש מאחרים נתינה? לא.
(הוא דווקא מבקש מאחרים שייקחו)

תשובה (3) : האם אדם שקורא "הסכיתו!" מבקש מאחרים האזנה? כן.
(פירוש המילה "הסכיתו" הוא : הקשיבו)

תשובה (4) : האם אדם שקורא "הביטו!" מבקש מאחרים מראה? לא.
(הוא מנסה לגרום להתבוננות במראה מסוים)

9. התשובה הנכונה היא : (2).
- 'קור' הוא מין חוט דק, למשל: 'קורי עכביש'.
 היחס בין המילים: "קור הוא סוג של חוט".
- תשובה (1): האם נוצה היא סוג של מקור? לא.
תשובה (2): האם ארס הוא סוג של רעל? כן. (ארס הוא רעל שמיוצר על-ידי בעלי חיים.
 גם קור הוא חוט שמיוצר על-ידי בעלי חיים)
תשובה (3): האם פרי הוא סוג של עסיס? לא. (עסיס הוא מיץ)
תשובה (4): האם פרח הוא סוג של זר? לא.
10. התשובה הנכונה היא : (3).
- 'מתאבן' הוא מאכל שאוכלים בתחילת הארוחה כדי לעורר את התיאבון.
 היחס בין המילים: "מתאבן נועד לגרום לתיאבון".
- תשובה (1): האם פיצוי נועד לגרום לנזק? לא. (הפיצוי מפצה על הנזק)
תשובה (2): האם פיהוק נועד לגרום לעייפות? לא. (הפיהוק מעיד על עייפות)
תשובה (3): האם איום נועד לגרום לרתיעה? כן.
תשובה (4): האם גירוי נועד לגרום לאדישות? לא. (גירוי גורם להיפך מאדישות)

החלפת אותיות

11. התשובה הנכונה היא : (3).
 השלשה המתאימה היא ח.ר.ט.
12. התשובה הנכונה היא : (4).
 השלשה המתאימה היא ק.ש.ר.
 השלשה מ.ר.ד מתאימה לתשובות (2) ו-(4) בלבד.
13. התשובה הנכונה היא : (3).
 השלשה המתאימה היא ח.ר.פ.
 השלשה ח.מ.ר מתאימה לתשובות (2) ו-(3) בלבד.
14. התשובה הנכונה היא : (3).
 השלשה המתאימה היא צ.ב.ע.
 השלשה כ.ר.ז מתאימה לתשובות (1) ו-(3) בלבד.

השלחת השפטים

15. התשובה הנכונה היא : (2).
 "חי נפשי!" קרא מר בנקס בתימהון, "הרי במו ידיי קרעתי לגזרים את המכתב שאת אוחת בידך!" (כלומר, **בנקס מופתע שיש בידה את המכתב שהוא קרע**). "ומדוע תתפלא על כך?" השיבה מרי, "הן אין בנמצא דבר שיש בכוחך לקרוע, ושאני איני מסוגלת להדביקו מחדש" (כלומר, **כל דבר שבנקס יכול לקרוע - מרי יכולה להדביק**).
16. התשובה הנכונה היא : (4).
 מגיד העתידות אמר לחברתי כי הוא צופה קשיים רבים בקריירה שלה בתור שחקנית (כלומר, **הוא צפה שיהיו לה קשיים**). הופתעתי מאוד מדבריו, אף שנאמר לי שהוא ידוע בתחזיותיו הפסימיות (כלומר, **למרות שהוא ידוע כפסימי, הופתעתי מדבריו הפסימיים**).
17. התשובה הנכונה היא : (2).
 פרטי מידע מעטים בלבד על אודות צבי רז לא נחשפו לידיעת הציבור במרוצת שנות פעילותו הציבורית (כלומר, **רוב הפרטים על צבי רז כן ידועים לציבור**), ואולם, תאריך לידתו של צבי הוא פרט שידוע רק למתי מעט (כלומר, **רק מעטים יודעים את תאריך לידתו**).
18. התשובה הנכונה היא : (1).
 המחברת מצדדת בטענה שמדיניות המשטר הנכרובי השפיעה לרעה על כלכלת המדינה (כלומר, **לדעתה המשטר השפיע לרעה על הכלכלה**). עם זאת, היא טוענת כי שלא כהשפעת המשטר על הכלכלה, השפעתו על ההתפתחות התרבותית הייתה חיובית דווקא (כלומר, **המשטר דווקא השפיע לטובה על התרבות**). בפרקים הדנים בטענתה זו היא מתעלמת מהעובדה שההישגים התרבותיים באזור היו דלים בתקופת משטר זה בהשוואה לזמנים שקדמו לו (כלומר, **היא מתעלמת מכך שהיו הישגים תרבותיים מעטים ביחס לתקופות קודמות**).
19. התשובה הנכונה היא : (3).
 הצטערתי לשמוע על ההחלטה להקים נבחרת מחניים רשמית בארצנו, שכן משחק זה שנוא עליי מאוד (כלומר, **אני שונא מחניים ולכן הצטערתי שהקימו נבחרת כזו**). מאחר שידוע כי בציבור הרחב אין רבים החולקים על עמדתי (כלומר, **הרוב מסכימים איתי**), נראה שבמקרה זה לא גברה עמדת הרוב על עמדת המיעוט (כלומר, **התקבלה דעת המיעוט והוקמה נבחרת מחניים**).

היגיון

20. התשובה הנכונה היא: (2).

חתולו של מקס נוהג לשחק בוילון לאחר נפילה, ומקס מסיק מכך שהוא מנסה ליצור אצל הצופים את הרושם שהנפילה הייתה מכוונת, כחלק ממשחק, ולא טעות. נבדוק בתשובות מה מחליש את המסקנה הזו:

תשובה (1): לעיתים, לאחר נפילה, החתול משחק בכדור צמר מתחת לכוננית, במקום לשחק בוילון. הדבר דווקא מחזק את המסקנה של מקס, שכן גם במקרה זה החתול משחק לאחר נפילה, וייתכן שהוא עושה זאת כדי ליצור את הרושם שהנפילה היא מכוונת.

תשובה (2): הפעלת שרירים מפחיתה את תחושת הכאב אצל חתולים. הדבר מחליש את המסקנה של מקס, שכן יש כאן הסבר חלופי להתנהגותו של החתול: הוא משחק בוילון כדי להפעיל את שריריו במטרה להפחית את הכאב מהנפילה. זו התשובה הנכונה.

21. התשובה הנכונה היא: (1).

יש וטרינרים הסבורים כי כאשר עפעפיו של האוגר שמוטים, הדבר מעיד על בעיות בלבב שלו. אנו נדרשים למצוא איזו טענה אינה תומכת בסברה הזו. נבדוק את הטענות שבתשובות:

תשובה (1): עפעפיים שאינם שמוטים אצל האוגר הם סימן לרמת סוכר גבוהה בדם, הידועה בתור אחד הגורמים הנפוצים לבעיות בלבב. הדבר תומך דווקא בסברה הפוכה – אם רמת סוכר גבוהה גורמת לבעיות בלבב ועפעפיים שאינם שמוטים הם סימן לכך, הרי שדווקא עפעפיים שאינם שמוטים עשויים להצביע על בעיות בלבב. זו התשובה הנכונה.

22. התשובה הנכונה היא: (2).

המשוררת פלמון: "לאחר שקראתי את דברייך על אודות ספרו האחרון של דרגנר, הסקתי שלא ירחק היום שבו גם לרשימת מכולת תתייחסי כאל שיר".

המבקרת גמזו: "אם כך, הלואי שעוד רבים היו עורכים את קניותיהם באותה מכולת".

אנו נדרשים למצוא מה אינו משתמע מן הנאמר. נבדוק את התשובות:

תשובה (1): גמזו מעריכה את סגנון שירתו של דרגנר. הדבר דווקא משתמע מן הנאמר. פלמון משווה את ספרו של דרגנר לרשימת מכולת וגמזו, בתגובה לכך, אומרת שהלואי שרבים היו עורכים את קניותיהם באותה מכולת. כלומר, בניגוד לפלמון, גמזו מעריכה את סגנון שירתו של דרגנר ורוצה שרבים יהיו כמוהו.

תשובה (2): לדעתה של גמזו, שירתה של פלמון אינה טובה יותר מזו של דרגנר. הדבר אינו משתמע מן הנאמר. גמזו כלל אינה מביעה את דעתה על שירתה של פלמון, אלא רק על שירתו של דרגנר. זו התשובה הנכונה.

23. התשובה הנכונה היא : (4).

ידוע שניתן להכניס כר לציפית רק אם הציפית גדולה מהכר. כמו כן ידוע שבלתי אפשרי שכל אחד מהכרים יהיה נתון בתוך ציפית, ידוע שאפשר להכניס את הכר הלבן לציפית החלקה, וכן שהציפית החלקה קטנה מן הציפית הפרחוניית. מכאן נובע שניתן להכניס את הכר הלבן גם לציפית הפרחוניית (כי היא גדולה מהציפית החלקה). אם ניתן להכניס את הכר הלבן לכל אחת מהציפיות, אך בלתי אפשרי שכל כר יהיה נתון בתוך ציפית – הסיבה לכך היא שהכר הכחול אינו נכנס לאף ציפית. התשובה הנכונה היא (4).

24. התשובה הנכונה היא : (2).

אנו נדרשים למצוא את הנתון שאינו דרוש כדי לקבוע את סדר הגילים של האחיות ואת עיסוקה של כל אחת מהן. שיטת העבודה תהיה לבדוק את התשובות – להשמיט בכל פעם תשובה אחת ולבדוק אם השלוש הנותרות מספיקות כדי לקבוע את מה שנדרש: כאשר משמיטים את תשובה (2), נותרות התשובות הבאות:

(1) שפרה היא הצעירה ביותר
 (3) האצנית מבוגרת מתרצה
 כאן כבר ניתן להסיק כי תרצה היא האמצעית בגיל וכי האצנית היא המבוגרת ביותר, ומכיוון שהאצנית אינה שפרה ואינה תרצה – זו רבקה.
 כעת נוסיף את תשובה (4):
 (4) שפרה אינה משוררת
 מכך ניתן להסיק כי היא פיזיקאית (כי היא אינה משוררת ואינה אצנית). לתרצה נותר להיות משוררת. מצאנו את סדר הגילים ואת עיסוקה של כל אחת.

הבנת הנקרא

25. התשובה הנכונה היא : (2).

לפי שורות 5-6: "...ממצאים אלה מצביעים על האפשרות שהגבלת מספר הקלוריות בתזונה עשויה להאריך גם את חייו של האדם". כלומר, משך החיים מושפע ממספר הקלוריות הנצרכות. בשורות 7-8 נאמר: "אך מה בדבר גלולה שתחקה את ההשפעות הגופניות של אכילה מצומצמת בלי שאנשים ייאלצו לרעוב?". כלומר, הגלולה אמורה לגרום לחיים ארוכים ללא הגבלת הקלוריות על ידי גרימה לגוף "לחשוב" שהאדם צורך פחות קלוריות.

26. התשובה הנכונה היא : (4).

לפי שורות 11-14: "הגלוקוז בדם הוא תוצר של עיכול פחמימות, והוא מעורר תאים בלב לב להפריש אינסולין", לפיכך, עם הגבלת צריכת המזון תרד כמות הפחמימות הנצרכת, בעקבותיה תרד רמת הגלוקוז בדם, ובעקבות כך תרד רמת האינסולין בדם. "האינסולין הוא מעין מפתח הפותח לפני הגלוקוז את שערי התאים. הגלוקוז הנכנס לתאים הוא החומר העיקרי שבו הם משתמשים לבניית ATP", לפיכך, התהליך הבא בתור הוא ירידה בכמות הגלוקוז החודר לתאים ובעקבותיה ירידה בכמות ה-ATP שנוצר.

27. התשובה הנכונה היא : (1).

בשורה 15 מוצגת השאלה: "כיצד אפוא הירידה ברמת הגלוקוז עשויה לסייע בהארכת חיים?". התשובה הראשונה לשאלה זו מובאת בשורות 16-18: "...רמה גבוהה של אינסולין עלולה לגרום... ולמחלות לב. הפחתת גלוקוז מצמצמת את הפרשת האינסולין...". כלומר, הירידה ברמת הגלוקוז תאריך את החיים, משום שבעקבותיה תבוא ירידה ברמת האינסולין בדם. מכך משתמע כי ייתכן שאפשר להאריך חיים על ידי הורדת רמת האינסולין בדם.

28. התשובה הנכונה היא : (4).

לפי שורה 20: "חלק הארי של הרדיקלים החופשיים בגוף נפלטים ממנגנון ייצור ה-ATP". מכאן נובע שלא כולם נפלטים ממנגנון זה (חלק הארי = הרוב).

29. התשובה הנכונה היא : (2).

לפי שורות 26-27: החומרים מכניסים את התאים ל'מצב האופייני לצריכת קלוריות מוגבלת גם כשהגוף ממשיך לצרוך כמויות רגילות של גלוקוז".

30. התשובה הנכונה היא : (3).

משמעות הביטוי "לאכול את העוגה ולהשאיר אותה שלמה" הוא לנסות להשיג בבת אחת שני דברים שלכאורה סותרים זה את זה. הביטוי מתאים לקטע, משום שהקטע מספר על ניסיון ליצור גלולה שתאפשר לצרוך קלוריות כרגיל, ועם זאת לחיות חיים ארוכים כמו שחי מי שצורך כמות קלוריות מוגבלת.